

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D. a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. a Mgr. Petra Šebka v právní věci

žalobce: **J. Z.**
místem podnikání Š.799/56, B.
zastoupen JUDr. Janem Slunečkem, advokátem
sídlem Mírové nám. 48, Louny

proti
žalovanému: **Generální ředitelství cel,**
sídlem Budějovická 1387/7, Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č.j. 14479-2/2018-900000-311 ze dne 6.4.2018

takto:

- I. Rozhodnutí Generálního ředitelství cel č.j. 14479-2/2018-900000-311 ze dne 6.4.2018 se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 11 228 Kč k rukám JUDr. Jana Slunečka, advokáta, sídlem Mírové nám. 48, Louny, do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Shrnutí podstaty věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného č.j. 14479-2/2018-900000-311 ze dne 6.4.2018, kterým zamítl jeho odvolání a potvrdil rozhodnutí Celního úřadu pro Jihomoravský kraj č.j. 12910-5/2018-530000-12 ze dne 14.2.2018, kterým rozhodl o spáchání správního deliktu podle § 294 odst. 1 písm. e) zákona č. 13/1993 Sb., celního zákona, ve znění ke dni 21.12.2015 (dále jen „celní zákon“), neboť v postavení deklaranta, tedy osoby odpovědné za správnost a úplnost informací uvedených v celním prohlášení (článek 199 odst. 1 nařízení Komise (EHS) č. 2454/93, kterým se provádí starý celní kodex), poskytl celnímu orgánu v celních prohlášeních nesprávný údaj, protože zboží dotčených položek navržené k propuštění do volného oběhu vyjádřil v příslušných kolonkách č. 33 buď zbožovým kódem 84249000 80 (tento kód deklaroval ke zboží popsanému v příslušných kolonkách č. 31 jako „náhradní násada pro čističku mezizubních prostor“) nebo zbožovým kódem 84248900 00 (tento kód deklaroval ke zboží popsanému v příslušných kolonkách č. 31 jako „držák s motorkem pro čističku mezizubních prostor s hlavicí“ či „držák s motorkem pro čističku mezizubních prostor bez hlavice“), ačkoliv zboží popsanému jako náhradní násada pro čističku mezizubních prostor náleží správně zbožový kód 85099000 00 a zboží popsanému jako držák s motorkem pro čističku mezizubních prostor, ať již s hlavicí či bez hlavice, náleží správně zbožový kód 85098000 00. Tím byly údaje o zbožovém kódu do všech shora zmíněných celních prohlášení (dotčených položek zboží) uvedeny v rozporu s článkem 212 odst. 1 prováděcího předpisu ke starému celnímu kodexu ve spojení s oddílem C. Hlavy II Přílohy 37 tohoto předpisu. Za spáchání uvedeného správního deliktu byla žalobci uložena pokuta ve výši 100 000 Kč.

II. Shrnutí procesního postojů žalobce

2. Žalobce namítá, že pro sazební zařazení zboží použil zbožový kód, který byl pro toto zboží předem stanoven odborným útvarem celní správy v nezávazných vyjádřeních o sazebním zařazení zboží. Žalobce tak jednal v dobré víře; byl v legitimním očekávání, že zbožový kód pro dotčené zboží je správný, a pokud byla nezávazná vyjádření vydána chybně, nelze tuto skutečnost přičítat žalobci.
3. Dále žalobce namítá, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil, čímž naplnil liberační důvod ve smyslu § 298 odst. 1 celního zákona.
4. Žalobce proto navrhuje napadené rozhodnutí zrušit a na svém procesním postoji setrval po celou dobu řízení před zdejším soudem.

III. Shrnutí procesního postojů žalovaného

5. Žalovaný se žalobou nesouhlasí, odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí a navrhuje, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Taktéž žalovaný setrval na svém procesním postoji po celou dobu řízení před zdejším soudem.

IV. Posouzení věci

6. Žaloba byla podána včas (§ 72 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního /dále jen „s.ř.s.“/), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).

7. Zdejší soud tak napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.) podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s.ř.s.) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná; rozhodoval bez jednání za splnění podmínek podle § 51 s.ř.s.
8. Podstatou sporu mezi žalobcem a žalovaným je, zda nezávazná vyjádření k sazebnímu zařazení zboží – AirFloss (čistič mezizubních prostor – el. dentální nit) a tryska k přístroji AirFloss – založila dobrou víru žalobce v zařazení těchto výrobků do položky KN 8424 a legitimní očekávání, že celní orgány sazební zařazení posoudí v souladu s nezávaznými vyjádřeními, a tedy zda je dán liberační důvod podle § 298 odst. 1 celního zákona či nikoliv.
9. Podle § 298 odst. 1 celního zákona právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.
10. Podle § 298 odst. 4 celního zákona na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby anebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení tohoto zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby.
11. Žalobce v žalobě odkazuje na nezávazná vyjádření sp.zn. 2685/2012-010100-22 ze dne 10.4.2012, sp.zn. 150277/2016-530000-21 ze dne 15.9.2016, sp.zn. 150276/2016-530000-21 ze dne 15.9.2016, sp.zn. 150274/2016-530000-21 ze dne 15.9.2016, sp.zn. 149293/2016-530000-21 ze dne 15.9.2016, sp. zn. 149292/2016-530000-21 ze dne 14.9.2016 a sp.zn. 149253/2016-530000-21 ze dne 14.9.2016, která jsou součástí správního spisu.
12. Jak plyne z oznámení o zahájení řízení č.j. 161490-2/2017-530000-12 ze dne 25.9.2017, žalobce činil celní prohlášení k nyní posuzovaným výrobkům v období od 5.3.2014 do 21.12.2015. Veškerá nezávazná vyjádření vydaná po uvedeném období tak zcela jistě nemohla mít vliv na dobrou víru v sazební zařazení a současně nemohla ani založit na straně žalobce žádné legitimní očekávání.
13. V posuzované věci je tak jediným relevantním nezávazným vyjádřením vyjádření ze dne 10.4.2012, sp.zn. 2685/2012-010100-22. Tímto nezávazným vyjádřením Celní ředitelství Brno sazebně zařadilo zboží „AirFloss (čistič mezizubních prostor – el. dentální nit)“ do položky KN 84248900 s odůvodněním, že *„dle popisu a předložené dokumentace se jedná o elektrický přístroj pro domácí použití, který tlakem vzduchu a speciální trysky vrhá mikrokuličky vody a používá se na čištění mezizubních prostor od zubního plaku“*. Současně bylo zboží „tryska k přístroji AirFloss“ sazebně zařazeno do položky KN 84249000, a to s odůvodněním, že *„dle popisu a předložené dokumentace se jedná o trysku (část, součást) elektrického přístroje pro domácí použití, který tlakem vzduchu a speciální trysky vrhá mikrokuličky vody a používá se na čištění mezizubních prostor od zubního plaku“*.
14. Žalovaný k uvedenému závěru nezávazného vyjádření v napadeném rozhodnutí uvádí, že žalobce v žádosti o vydání nezávazného vyjádření k sazebnímu zařazení zboží nepopsal úplným a správným způsobem, konkrétně neuvedl, zda mají výrobky vestavěný elektrický motor, což mělo za následek nesprávné sazební zařazení výrobků.
15. Pro posouzení otázky sazebního zařazení výrobků vyšel zdejší soud z prováděcího nařízení Komise (EU) č. 1001/2013 ze dne 4. října 2013, kterým se mění příloha I nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku (dále jen „nařízení 1001/2013“), účinného v období od 1.1.2014 do 31.12.2014, a z prováděcího

nařízení Komise (EU) č. 1101/2014 ze dne 16. října 2014, kterým se mění příloha I nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku (dále jen „nařízení 1101/2014“), účinného v období od 01.01.2015 do 31.12.2015.

16. Podle nařízení 1001/2013 položka KN 8424 zahrnuje mechanické přístroje (též ruční) ke stříkání, rozstříkávání (rozmetávání) nebo rozprašování kapalin nebo prášků; hasicí přístroje, též s náplní; stříkací pistole a podobné přístroje; dmychadla na vrhání písku nebo vhánění páry a podobné tryskací přístroje.
17. V souladu s poznámkou 1 písm. f) ke kapitole 84 nařízení 1001/2013 do této kapitoly nepatří elektromechanické přístroje pro domácnost čísla 8509; digitální fotoaparáty čísla 8525.
18. Položka KN 8509 nařízení 1001/2013 zahrnuje elektromechanické přístroje pro domácnost s vestavěným elektrickým motorem, jiné než vysavače čísla 8508.
19. Nařízení 1101/2014 obsahuje zcela identickou právní úpravu citovaných ustanovení.
20. V posuzované věci není sporu o to, že žalobce dovezené výrobky nesprávně zařadil do položky KN 8424. Naopak sporným je, zda žalobce poskytl v žádosti o vydání nezávazného vyjádření k sazebnímu zařazení celnímu orgánu dostatečné informace pro vydání tohoto vyjádření.
21. Zdejší soud předně uvádí, že nelze dovozovat závaznost nezávazných vyjádření *en bloc* – zejména v případech, kdy žadatel o vydání nezávazného vyjádření vymezí zboží zcela obecně, tomu tak jistě nebude. Na straně druhé však nelze nezávaznému vyjádření určitý právní význam upřít, neboť v opačném případě by se jednalo o zcela nadbytečný „úkon“ celního orgánu nemající žádný reálný význam; takový výklad by byl v rozporu nejen se zdravým rozumem, ale i se zásadou hospodárnosti a efektivnosti řízení podle § 7 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád. Uvedený závěr tak musí platit navzdory nepříliš šikovné právní úpravě obsažené v celním kodexu společenství, která zakotvuje tzv. závazné informace o sazebním zařazení (čl. 12 odst. 1 a 2 celního kodexu společenství) a praxi celních orgánů spočívající ve vydávání nezávazných vyjádření k sazebnímu zařazení zboží. Určitou míru závaznosti nezávazným vyjádřením jako formalizovaným úkonům celního orgánu adresovanému osobě povinné zaplatit clo vydaný v rámci výkonu jeho pravomoci přiznal ve vztahu k chybě celního orgánu ve smyslu § 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu společenství jako jedné z podmínek liberace i Nejvyšší správní soud (rozsudek č.j. 2 Afs 124/2016-29 ze dne 30.11.2016). Závaznost takového vyjádření lze nicméně dovozovat toliko ve vztahu k žadateli a konkrétnímu zboží, které musí být identické se zbožím vymezeným v žádosti. Nezávaznost vyjádření pak lze spatřovat toliko ve vztahu k celnímu orgánu, který jej vydal, neboť může jednostranně provést jeho změnu – jak tomu ostatně bylo i v právě posuzované věci v případě nezávazných vyjádření sp.zn. 150277/2016-530000-21 ze dne 15.9.2016, sp.zn. 150276/2016-530000-21 ze dne 15.9.2016, sp.zn. 150274/2016-530000-21 ze dne 15.9.2016, sp.zn. 149293/2016-530000-21 ze dne 15.9.2016, sp.zn. 149292/2016-530000-21 ze dne 14.9.2016 a sp.zn. 149253/2016-530000-21 ze dne 14.9.2016.
22. Zdejší soud tedy na základě uvedených východisek pristoupil k posouzení otázky, zda žalobce poskytl celnímu orgánu dostatečné množství informací o zboží či nikoliv.
23. Žalobce v žádosti o vydání nezávazného vyjádření k sazebnímu zařazení zboží ze dne 5.4.2012 k popisu zboží AirFloss (čistič mezizubních prostor – el. dentální nit) uvedl, že se

jedná o „elektrický přístroj, složený z hlavní části (obsahuje nádržku s vodou a kompresor) a odnímatelné části – trysky viz vyobrazení na stránkách: http://www.usa.philips.com/c/airfloss/airfloss-2-pack-hx8002_60/prd/en/; <http://www.philips.ca/c/airfloss/287321/cat/en/>“. K účelu použití zboží uvedl, že přístroj je „pro domácí použití, který tlakem vzduchu a speciální trysky vrhá mikrokuličky vody – rozprašuje vodu – a používá se na čištění mezizubních prostor. Tlak směsi vzduchu a vody šetrně a účinně čistí mezizubní prostory od zubního plaku“.

24. Je-li sporu o to, zda z takto koncipované žádosti bylo, resp. mělo být celnímu orgánu zřejmé, že zboží obsahuje vestavěný elektrický motor, pak zdejší soud musí dát za pravdu žalobci. Z popisu a účelu zboží je evidentní, že čistič mezizubních prostor kompresorem pod tlakem vzduchu rozprašuje vodu, čímž vrhá mikrokuličky vody čistící mezizubní prostor. Kompresor však z logiky věci k fungování vyžaduje hnací stroj – motor – přeměňující (tu elektrickou) energii na mechanickou práci v tomto případě potřebnou ke kompresi vzduchu.
25. Pokud k tomu žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvádí, že je nepřipustné, aby celní orgán sazebně zařazoval zboží na základě domněnek, pak mu zdejší soud nemůže dát za pravdu, neboť v případě této úvahy se nejedná o domněnku, nýbrž o jediný možný (správný) technický předpoklad pro fungování zboží.
26. Zdejší soud nemůže se žalovaným souhlasit ani v tom, že nezávazné vyjádření sp.zn. 2685/2012-010100-22 ze dne 10.4.2012 mohlo u žalobce založit dobrou víru či legitimní očekávání pouze do okamžiku zastavení řízení o jeho (obsahově identické) žádosti o vydání závazné informace o sazebním zařazení zboží, doručené Celnímu úřadu pro Olomoucký kraj dne 8.3.2013, která je součástí správního spisu. Skutečnost, že řízení o žádosti o vydání závazné informace o sazebním zařazení zboží bylo zastaveno (byť z důvodu jejího nedoplnění žalobcem mimo jiné v otázce sdělení informací ke kompresoru), nemá na existující nezávazné vyjádření vliv. Jedná se o dvě samostatná řízení, nadto vedená u různých celních orgánů. Současně z ničeho nevyplývá, že žalobce postupoval účelově, aby se vyhnul vydání závazné informace s jiným závěrem, než tomu bylo v předmětném nezávazném vyjádření.
27. S ohledem na skutečnost, že sazební zařazení druhého zboží – trysky k přístroji AirFloss – se odvíjí od sazebního zařazení čističe mezizubních prostor AirFloss, neboť byla jak žalobcem, tak žalovaným zařazena do položky ostatní (žalobcem do položky KN 84249000, žalovaným do položky KN 85099000), protože se v zásadě jedná toliko o součást „hlavního“ zboží, mají výše uvedené závěry na zařazení těchto výrobků stejný význam na založení dobré víry a legitimního očekávání žalobce v nezávazné vyjádření jako tomu je u zboží hlavního.
28. Zdejší soud tak uzavírá, že žalobce v žádosti o nezávazné vyjádření popsal zboží dostatečně konkrétně – obchodním názvem zboží, slovním popisem účelu zboží, odkazem na internetové stránky výrobce a produktovými informacemi – a toto se shodovalo s dováženým zbožím. Nezávazné vyjádření celního úřadu k sazebním zařazením tohoto zboží sp.zn. 2685/2012-010100-22 ze dne 10.4.2012 tak mohlo založit dobrou víru a legitimní očekávání žalobce ve správnost sazebního zařazení (nález Ústavního soudu sp.zn. I. ÚS 163/02 ze dne 9. 11. 2004). Za takových okolností nelze dovozovat objektivní odpovědnost žalobce jako deklaranta za nesprávné vyplnění jednotné celní deklarace, postupoval-li žalobce podle tohoto nezávazného vyjádření (rozsudek Nejvyššího správního soudu sp.zn. 3 As 3/2003

ze dne 27.1.2004). Naopak zdejší soud musí dát za pravdu žalobci, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil ve smyslu § 298 odst. 1 celního zákona, neboť legitimně spoléhal na právní názor celního orgánu a postupoval v souladu s ním. Na právě uvedeném nemění nic ani skutečnost, že žalobce je odborníkem na celní problematiku, jak uvádí žalovaný ve vyjádření k žalobě. I odborník na celní problematiku může být v dobré víře v nezávazné vyjádření odborníka ještě většího, kterým celní úřad bezesporu je (byť by se mohlo s odstupem času toto vyjádření jevit jako obsahově sporné).

29. Nesprávné posouzení právních důsledků nezávazného vyjádření ve vztahu k naplnění liberačních důvodů podle § 298 odst. 1 celního zákona tak má v posuzované věci za následek nezákonnost napadeného rozhodnutí. Žaloba je tedy důvodná a zdejší soud napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s.ř.s. zrušil a podle § 78 odst. 4 s.ř.s. věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V novém řízení je žalovaný vázán právním názorem zdejšího soudu vysloveným v tomto rozhodnutí (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

V. Náklady řízení

30. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 větu první s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, jež důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.
31. Žalobce měl ve věci plný úspěch, a proto má právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný ve věci úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení a je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení. Z obsahu soudního spisu vyplývá, že žalobci vznikly náklady ve výši 3000 Kč za zaplacený soudní poplatek. Dále se jednalo o náklady právního zastoupení spočívající v odměně zástupce za dva úkony právní služby po 3 100 Kč společně se dvěma režijními paušály po 300 Kč – převzetí a příprava zastoupení a žaloba; podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a) a d), § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytnutí právních služeb (advokátní tarif). Vzhledem k tomu, že zástupce žalobce je plátcem DPH, byla k nákladům za právní zastoupení připočtena částka odpovídající DPH. Žalovaný je tedy povinen zaplatit žalobci částku 11 228 Kč, a to k rukám zástupce žalobce ve stanovené lhůtě.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje,

v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 7. listopadu 2019

David Raus v.r.
předseda senátu